

[Čas, dění, subjekt, přítomnost, minulost]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[\[Příležitostné poznámky, 1957\]](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[\[Příležitostné poznámky, 1957\]](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 1957
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 1957

[Čas, dění, subjekt, přítomnost, minulost]¹

1. Augustin – bodová přítomnost
2. co existuje a co je reálné
3. nakolik je reálná minulost a budoucnost? (zpřítomnění)
4. co je přítomnost? je rozlehlá: a tedy analyzovatelná
5. existuje něco jako nejmenší, nejkratší přítomnost? Poukaz na kvanta a na pozdější pojednání o subjektu a akcích
6. otázka sukcese přítomností: a) jak se děje událost? (navaz[ování] na sebe)
7. Jak navazuje událost na jinou událost?
8. Změna: co je? Nové a staré; vznikání a zanikání
9. Aktivita: subjektivně „centrovaná“
10. Čas je časem akce, později systému akcí až i aktivity – ergo časem *subjektu*
11. čas jako (cílení k) termín(u), jako lhůta
12. rozšířená, prohloubená přítomnost: přítomnost a minulost – (navazování)
13. subjekt – ten může navazovat, ne „přítomnost“
14. pojem subjektu (nakolik je potřeba)
15. má subjekt přístup k minulosti, na niž má navazovat?
16. a) přístup k své minulosti = k sobě
17. b) přístup k jiným událostem a jejich minulosti = akce (jen skrze akci)
18. Kauzalita
19. Co je setrvačnost
20. Navazování a novost
21. Subjektivní výkyv – počátek akce
22. vlastní akce: ze subjektu přes vlastní objektu *ven*
23. Počátek času: otevřenost
24. Naplněnost času: hodina udeřila, neboť akce míří k svému konci: cíl je zasažen, cíle je dosaženo
25. Bezmeznost časová zpět i vpřed: jenom otevřenost, nenaplněnost: z toho hrůza
26. Dvojí naplňování času: do budoucnosti a do minulosti
27. Budování vlastní minulosti
28. Tvoření budoucnosti jako základní prožitek času
29. Přítomnost jako to, k čemu nemáme přístup
30. Absolutno? V dějinách?

570101|1957

¹ Srv. J. Patočka, *Několik poznámek o pojmu „světových dějin“*, in: *Česká mysl*, 31, 1935, č. 2, str. 86–96, zde str. 89: „Historická osobnost i tenkrát, když jedná z individuálních pohnutek, pociťuje se jako exponent hlubšího úsilí.“ (Srv. také pozdější vydání: *Několik poznámek o pojmu „světových dějin“*, in: *týž, Péče o duši, I: Stati z let 1929–1952. Nevydané texty z padesátých let*, vyd. I. Chvatík – P. Kouba, Praha 1996, str. 46–57, zde str. 48.) – Pozn. red.